

תפ"ח 3721/07/15 - מדינת ישראל נגד יונתן שטיינגרדט

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

02 אוקטובר 2017

תפ"ח 3721-07-15

מ"ת 3749-07-15

מספר פל"א 236166/2015

לפני כבוד השופטת, סגנית נשיא רות לורך, שופט צבי דותן, שופטת דבורה עטר
המאשימה מדינת ישראל

נגד
הנאשם יונתן שטיינגרדט (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עוה"ד מיקי פורן

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

ב"כ הנאשם עוה"ד קטי צווטקוב

[פרוטוקול הושמט]

מזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הראיות, בשתי עבירות של רצח בכוונה תחילה, לפי סעיף 300(א)(2) לחוק העונשין התשל"ז-1977.
2. על פי העובדות המוסכמות וממצאי הכרעת הדין, הנאשם וויקטוריה שטיינגרדט ז"ל (להלן: "המנוחה") היו נשואים זה לזו והתגוררו ביחד עם בתם בדירה בלוד (להלן: "הדירה"). לימים התערערו היחסים בין הנאשם למנוחה, הם התגרשו והנאשם עזב את הדירה ועבר להתגורר בקרבת מקום. זמן מה לאחר מכן נודע לנאשם כי עבר להתגורר בדירה, במחיצתה של המנוחה, מוריס שמלאשווילי ז"ל (להלן: "המנוח").
3. הנאשם שהתקשה להסתגל לפרידה מהמנוחה ולעזיבת הדירה, יצר עמה קשר טלפוני ושלה לה הודעות טקסט במספר רב של הזדמנויות בהן ביקש ממנה שתאפשר לו לחזור ולהתגורר עמה ואף פנה לבתם שתסייע לו בעניין ואולם ללא הועיל.

עמוד 1

4. הנאשם, אשר נואש מלשקם את יחסיו עם המנוחה, ענה לשיחת טלפון של טכנאי שירות של חברת טלוויזיה בכבלים שהתקשר בטעות למספר הטלפון הנייד שלו, על מנת לתאם מועד התקנה בדירה ולאחר מכן הגיע לחנות שבקרבת הדירה ורכש סכין חדה שאורך להבה 13 ס"מ. כשהסכין באמתחתו פנה הנאשם לעבר הדירה, בה שהו באותה העת המנוחים והטכנאי. עם כניסתו לדירה, דקר הנאשם את המנוח באמצעות הסכין בגבו, בעת שהיה במטבח כשגבו מופנה לדלת הכניסה. המנוח פנה לעבר הנאשם וניסה ליטול ממנו את הסכין ותוך כדי כך חתך אותו הנאשם, חתך עמוק בכף ידו הימנית והמשיך לדקור אותו באמצעות הסכין בפלג גופו העליון. הנאשם והמנוח התקדמו לעבר הסלון, שם התמוטט המנוח ונפל ארצה בעוד הנאשם מוסיף ודוקר אותו באמצעות הסכין בפלג גופו העליון.

5. מיד לאחר מכן פנה הנאשם למנוחה שעמדה בסלון בסמוך למקום נפילתו של המנוח ודקר אותה בחזה באמצעות הסכין. בהמשך הוסיף הנאשם ודקר את המנוחה מספר פעמים בחזה, במותן ובירך עד שהתמוטטה בסמוך לדלת הכניסה של הדירה.

6. כתוצאה מדקירתו על ידי הנאשם נגרמו למנוח למצער 10 פצעי דקירה, שלמצער 3 מהם בחזה ואחד בצוואר, בעומק של 5 ס"מ, שעבר דרך שרירי הצוואר וקנה הנשימה. שלושה מפצעי הדקירה בחזה היו בעומק של 9, 10 ו-12 ס"מ. אחד מהם חדר בין הצלעות לתוך חלל הצדר וגרם לחזה אוויר בלחץ. פצע דקירה נוסף בחזה חדר לאונה העליונה של הריאה השמאלית. היווצרות חזה אוויר בלחץ בחזהו של המנוח, יחד עם הפגיעות בריאה ובקנה הנשימה שהקשו עוד יותר על פעולת הנשימה התקינה, הביאו לאי ספיקה נשימתית פתאומית שגרמה למותו.

למנוחה נגרמו 6 פצעי דקירה, מהם שניים בחזה. אחד בעומק של 6 ס"מ ושני בעומק של 9 ס"מ שעבר דרך עצם החזה, הדופן הקדמית של החדר הימני בלב ולתוך האונה התחתונה של הריאה הימנית והביא למותה.

הראיות לעונש

7. מטעם המאשימה הוגשו הצהרות נפגעי העבירות: בתם של המנוחה והנאשם, בתו של המנוח ואביו של המנוח וכן מכתבה של הגב' קרולה דרגן מנהלת מרכז הסיוע לבני משפחות נפגעי עבירות המתה בעניינה של אם המנוח (להלן: "**המכתב**"). בנוסף הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית בעניינה של הבת המפרטת את מצבה הנפשי הקשה והטיפוליים בהם נטלה חלק.

8. בהצהרת בתם של המנוחה והנאשם, תיארה הבת את הקשר הקרוב והחם ששרר בינה לבין המנוחה ואובדנה הכבד כפועל יוצא מכך. כמו כן תואר אופייה החיובי והמעניק של המנוחה שלא בחלה בעבודה קשה וסייעה לזולת.

בכאב רב, תוארו אירועי אותו היום מנקודת מבטה של הבת. כן תוארו סבלה ומצוקותיה מאז, לרבות ניתוק קשריה עם הנאשם, היותה מתגוררת בגפה ונאלצת לספק את כל צרכיה בעצמה, בהעדר קרובי משפחה המתגוררים בארץ או מקורות תמיכה.

עוד תוארו סבלה של הבת מאז הרצח, הטלטלות שעברה ונזקיה הנפשיים, לרבות חרדות, סיוטים ופחדים ואבחונה כסובלת מפוסט טראומה. הבת פירטה את הטיפולים בהם נוטלת חלק גם כיום ושיהיו מנת חלקה בעתיד.

הבת ציינה כי אינה מעוניינת בכל קשר עם הנאשם, ש"הרס את חייה" ועתרה לבית המשפט להחמיר בעונשו ולגזור עליו רכיב פיצוי ניכר.

9. בתו של המנוח פירטה בתצהירה כי עובר לרצח, היו בקשר רופף ותיארה את תחושת הכעס, התסכול וההחמצה על שלא זכתה ליישר את ההדורים עמו, תחושת האובדן והחסר והנזקים הנפשיים מהם היא סובלת. כמו כן פירטה את המגבלה ממנה היא סובלת בגינה הוכרה לה נכות של 100% וקשייה בשל כך ותקוותה שנגוזה כי אביה יהא לה משען תומך. בתו של המנוח עתרה לבית המשפט להחמיר עם הנאשם ברכיב המאסר ולהשית עליו פיצוי כספי משמעותי.

10. אבי המנוח פירט את סבלו הרב ומצוקותיו נוכח אובדן בנו בכורו האהוב, שאך סייע לנאשם ואת הקשר הקרוב והיום יומי שהיה מנת חלקם, נוכח עבודתם יחדיו. האב תיאר כי מהרהר רבות בבנו המנוח והמראות להם היה עד ביום האירוע, מדירים שינה מעיניו. האב פירט כי אינו מתפקד, סובל מבעיות רפואיות רבות שהתפרצו מאז הרצח והחמירו את מצבו הבריאותי, כי ניתק את קשריו החברתיים ומרבה לשהות בביתו.

האב ציין כי ניסה להמשיך ולהחזיק את עסקו של המנוח, ולהמשיך את דרכו, אולם ללא הצלחה ונקלע לקשיים כלכליים. האב הצר על אובדן הקשר עם בתו של המנוח, שהתרופף אף יותר מאז הרצח ושיקומו אינו נראה לעין.

האב עתר לבית המשפט למצות את הדין עם הנאשם ואף להשית עליו פיצוי כספי ניכר, שחלקו ישולם לבתו של המנוח.

11. ב"כ המאשימה טען כי כוחה של אם המנוח לא עמד לה לשם הגשת הצהרת נפגעת מטעמה ועל כן הוגש המכתב, בו תוארו הנזקים הנפשיים מהם סובלת האם בעקבות רצח בנה. היא מתבודדת, ממעטת באכילה ואינה מנהלת אורח חיים תקין. מצבה הנפשי והפיזי ירוד והיא שרויה בדיכאון עמוק. מצויה במעקב פסיכיאטרי ומטופלת תרופתית.

הטיעונים לעונש

טיעוני ב"כ המאשימה

12. ב"כ המאשימה עו"ד מיקי פורן הדגיש את חומרת נסיבות ביצוע העבירות, גרימת מותם של המנוחים באופן אכזרי ובדם קר ואת הרקע לביצוען, חוסר יכולתו של הנאשם להתמודד עם ניתוק הקשר בינו לבין המנוחה.

פורטו נזקיהם של נפגעי העבירה, מקורביהם של המנוחים, תוך מתן דגש על הנזק הכבד שהמיט הנאשם במו ידיו על ראשה של בתו, בעת שלא השכיל לראות, מעבר למעשה הקטלני, את סבלה העתידי. הבת לא שבה לדירה, הוכרה כחיילת בודדה ובילתה חודשים בבתי זרים. הודגשו בנוסף הנזקים הקשים שנגרמו להורי המנוח שאיבדו את הטעם לחייהם ולבתו של המנוח, שהחמיצה הזדמנות להעמיק את הקשר עם אביה.

ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם את עונש החובה של מאסר עולם בגין כל אחד ממעשי ההמתה במצטבר זה לזה.

אשר לרכיב הפיצוי, עתרה ב"כ המאשימה, בהתאם להלכה הנוהגת כיום, ותוך שסמך ידיו על הפסיקה, להשתת הפיצוי המקסימלי הנקוב בחוק, בנפרד, בגין כל אחד מקורבנות העבירה.

טיעוני ב"כ הנאשם

13. ב"כ הנאשם עו"ד קטי צווסקוב לא חלקה על כך כי לאור הכרעת הדין יש להשית על הנאשם עונשי חובה של מאסר עולם בגין כל אחד ממעשה ההמתה ואולם עתרה לבית המשפט להורות כי ירצו בחופף זה לזה, נוכח מצבו

הנפשי של הנאשם והפרידה המשפילה שחווה.

14. אשר להשתת רכיב הפיצוי, הצטרפה ב"כ הנאשם לעמדת ב"כ המאשימה.

דין והכרעה

15. המדובר באירוע בו קיפחו חייהם של שני קורבנות ומוסכם על הצדדים כי יש לגזור על הנאשם בגין כל אחד ממעשי ההמתה, עונש חובה של מאסר עולם.

16. בבחינת השאלה האם יש להורות על ריצוי שני מאסרי העולם במצטבר, כעתירת המאשימה, או בחופף, כעתירת ההגנה, שוכנענו לאור השיקולים המנחים שהוכרו בפסיקה בסוגיה זו, כי הצדק עם המאשימה.

13. הלכה היא כי מי שהורשע במספר מעשי רצח יידון, לנוכח עקרון קדושת החיים, לעונשי מאסר עולם המצטברים זה לזה. נפנה לטעמים שעמדו בבסיס הלכה זו כפי שפורטו בע"פ 3617/13 **יעקב טייטל נ' מדינת ישראל** (28.6.2016) והפסיקה הנזכרת שם:

"נטילת חיי שני קורבנות, על לא עוול בכפם, מחייבת, בהעדר נסיבות יוצאות דופן, השתת עונשי מאסר עולם מצטברים, שכן חפיפת העונשים "יש בה מכללא משום מיזעור של הזוועה שבגרם המוות הזדוני והמכוון של שורה של אנשים" (דברי הנשיא מ' שמגר בע"פ 399/89 מדינת ישראל נ' זלום, פ"ד מו(2) 187, 192 (1992)). לאור האמור, ראוי לו למערער כי ישא בעונש הקבוע בצד עבירת הרצח, בגין כל נפש אותה קיפח. יפים, בהקשר זה, דבריו של השופט (כתוארו אז) מ' חשין בע"פ 1742/91 פופר נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(5) 289, 307 (1997):

"אדם - כל אדם - הוא עולם לעצמו. אדם - כל אדם - הוא אחד, יחיד ומיוחד. ואין אדם כאדם. מי שהיה לא עוד יהיה ומי שהלך לא ישוב [...] כך הוא באשר לעבירת הרצח. כך הוא גם באשר לעונש שיוטל על מי שרצח...".

יפים הדברים גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין, כמצוין בע"פ 4087/14 דימטרי סקורדוק נ' מדינת ישראל (05.01.2017):

"עוד ראוי לציין, כי גם אם בעבר הייתה נטייה לראות בחפיפת עונשים במקרה שבו הורשע נאשם במספר עבירות באותו משפט כבירת מחדל (וגם זאת לא בכל המקרים), הרי שכיום, ודאי לאחר חקיקתו של תיקון 113 לחוק העונשין, הנטייה היא הפוכה..."

17. ובענייננו, המדובר באירוע מתוכנן ומתמשך בגדרו גרע הנאשם בברוטאליות ובאכזריות, את פתיל חייהם של המנוחים, בלא עוול בכפם.

לאחר השיחה עם הטכנאי ניצל הנאשם את שעת הכושר שנקרתה בדרכו. הוא פנה לחנות, רכש את הסכין והגיע אל הדירה, כשהוא מצפה לפגוש בה את דריה.

כאחוז אמוק, פנה למקום בו ניצב היה אותה עת המנוח. באכזריות דקרו מאחור והמשיך ודקר אותו בדקירות סכין רבות ועמוקות, תוך שהמנוח מנסה להיאבק בו, אולם כוחו לא עמד לו והוא התמוטט על הרצפה.

הנאשם לא התעשת אלא פנה למנוחה שעמדה בסמוך, כשהיא עדה למחזה הקשה ובאכזריות קטל גם את חייה בדקירות הסכין.

מעייניו של הנאשם לא היו נתונים כלל לאסון שהוא ממיט על ראשה של בתו שבאבחת סכין, איבדה את אמה ואת כל עולמה.

18. הערך העליון של קדושת חייו של כל אחד מהמנוחים שנרמס ברגל גסה על ידי הנאשם ושיקולי הרתעה, חייבים למצוא את ביטויים בהצטברות עונשי מאסר העולם שיש לגזור על הנאשם ולבטח אין במצבו הנפשי הרעוע של הנאשם, בעקבות מעשיו שלו, כדי להוות משקל נגד, לשיקולים אלה.

19. אשר לרכיב הפיצוי, הצדדים אינם חלוקים בעתירתם כי שיעור הפיצויים שיש לחייב בו את הנאשם הוא השיעור המרבי שבחוק, לגבי כל אחת משתי עבירות הרצח, היינו 258 אלף ₪.

זאת כפי שנקבע בדעת הרוב בדנ"פ 5625/16 **אסרף קארין נ' אבנר טווק בוקובה** (13.09.17), כי במקרה שבו זכאי יותר מבן משפחה אחד של קורבן עבירת המתה לפיצוי, תחול תקרת הפיצוי העומדת כיום על סך של 258,000 ש"ח על נפגעי העבירה גם יחד.

20. לאור הראיות לעונש ביחס לקורבנות העבירה שוכנענו כי יש לשלם את סך הפיצוי בגין הרצח של המנוחה, במלואו לבתה. ואילו סך הפיצוי בגין הרצח של המנוח יחולק שווה בשווה בין הוריו לבין בתו.

21. לפיכך אנו קובעים כדלקמן:

א. אנו מטילים על הנאשם שני עונשי מאסר עולם מצטברים, החל מיום מעצרו 1.6.15.

ב. אנו מחייבים את הנאשם לפצות את בתו, בסכום של 258,000 ₪ שיופקדו בקופת בית המשפט עד ליום 1.4.18 ויועברו על פי פרטים שתמסור המאשימה.

ג. אנו מחייבים את הנאשם לפצות כל אחד מהורי המנוח, בסכום של 64,500 ₪ ואת בתו של המנוח בסכום של 129,000 ₪, שיופקדו בקופת בית המשפט עד ליום 1.4.18 ויועברו על פי פרטים שתמסור המאשימה.

ד. לא יופקדו הסכומים עד המועד הנ"ל יישאו ריבית והפרשי הצמדה מאותו מועד והפיצוי יועבר לגבייה על ידי המרכז לגביית קנסות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום י"ב תשרי תשע"ח, ה' 02/10/2017 במעמד הנוכחים.

עמוד 5

דבורה עטר, שופטת

צבי דותן, שופט

רות לורך, שופטת, סגנית נשיא

הוקלדעלידיליאתקחלון